

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hebdomas Patientiæ Sive Methodus Facilis Totam Septimanam Inter Omnes Fortunæ, Ac Vitæ, Coeterosque Casus Humanos In Sancta Quiete, Pace, Et Patientia Transigendi Ex Consideratione, Imitatione Et ...

Dietmer, Georg

Moguntiaë, 1674

Caput II. Patientia colenda ex amore & compassione dolorosæ Matris Dei
in afflictionibus animi, quales sunt: Tentatio, ariditas, scrupuli, molestæ
turbationes &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46586](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46586)

passionem tuam te rogat humillimus peccator, gratiam & constantiam in omnibus adversis mihi obtine, O dulcis, O clemens, eo piissima Virgo Maria!

CAPUT II.

Patientia colenda ex amore & compassione dolorosæ Matris Dei in afflictionibus animi, quales sunt: Tentatio, ariditas, scrupuli, molestæ turbationes &c.

Quam devotæ animæ gaudium afferat Parthenophile conscientia quieta & tranquilla, breviter expressit magnus ille doctor spiritus Thom. Kemp. devotissimis hisce verbis: *Habe bonam conscientiam, & semper habebis lætitiā.* Expressit & S. Augustinus ad Fratres in eremo ser. 10. hisce verbis *O felix conscientie puritas! O felix Sanctæ conscientie jucunditas, quæ vermem interioremem excludis, quæ à carcere doloris liberat rationem, quæ ab omni immunditia purgas mentem! O mens sancta, O paradisus deliciarum, variis bonorum operum virgultis consita, variisque virtutum floribus*

ribus purpurata, & suaviter cœlesti gratia irrigata! Hæc est fratres mei paradisus, in qua plantatur lignum vitæ & cœlestis sapientiæ: hæc est thalamus Dei, palatium Christi, habitaculum spiritus sancti. Expressit etiam S. Bernardus hac sententiâ: Nihil est jucundius, nihil est securius bonâ conscientia, mundus enim volubilitate circumrodetur, ploret, rideat, pereat, transeat, nunquam marcescet conscientia, subigatur corpus in pœna, jejuniis maceretur, verberibus laceretur, equuleo distendatur, gladio trucidetur, supplicio affligatur, securâ erit conscientia. Unde à contrario facile intelligere poteris Parthenophile, quanta crux sit, quantasque angustias afferat remorsus, & turbatio ejusdem conscientia. Credo equidem te non facile capere, quid tibi loquar, nisi hocce malo tentatus aliquando fueris, equidem sic existimo, nullum tormentorum genus reperiri posse, quod in comparisonem cum hoc possit venire; cum enim afflictiones reliquæ quasi ad hoc ab optimo DEO nobis immittantur, ut nos arctiore quodam vinculo connectant eidem, nosq; ad ipsius opem, solatium,

latium,

latiumque implorandum excitent, habet hoc prorsus contrarium inquieta conscientia, ut vel, si ex peccato orta sit ea turbatio, hominem à Deo vel longissime removeat, vel certe si ex scrupulo, remotum insimulet, unde fons gaudii & consolationis eidem quasi occlusus omnino videtur. Accedit quod ea animi affectio interna sit & spiritualis, quæ & gravius hominem urget, quam ceteri corporales cruciatus, & difficilius admittat remedium; cum quæ prope unicum hocce in morbo sit, prudenti scilicet animæ medico vulnus aperire, ejusdemque medicamentis acquiescere, contingit tamen non raro, ut vel volens obtemperare, æger vix sustineat, nimirum in contrarium continuo reclamante conscientia, quam velut proximam humanorum actuum regulam homini sequendam liberalissimus Deus addixit. Sciens hoc vaserrimus veterator dæmon, homines non omnino impios, imo subinde non mediocri virtute præditos, hocce dolo aggreditur, ut sive mendaciis, & falsis persuasionibus sive importunis

ten-

tentationibus, & scrupulis quietem pacemque animi perturbet; ex quo illud imprimis consequitur, ut exercitium virtutis abiiciant, angoribus impliciti caput turbent, valetudinem subinde lædant, immorigeri & inobedientes superioribus existant, impatientiâ, noxiâque tristitiâ non raro delinquant. quosdam blasphemis cogitationibus contra Deum, & sanctos, impiis contra fidem & sacras cæremonias, injuriosis & suspicacibus contra proximos, & superiores exstimulat, dumque turbato capite misera anima non sat gnara quo se vertat, modo se consensum præbuisse, modo causam, vel posuisse, vel non sat præcavisse existimat, eò fere subinde adducitur, ut collum laqueo injicere potius, quam pristinæ quieti se reddere posse videatur. Hinc in oratione ariditas, in conversatione desolatio, in actionibus omnibus turbatio, cum qua recte fieri nil potest, existit. Quidam anguntur, quod se peccasse addubitent, finguntq; elephantem, ubi sanus oculus vix muscam intuetur; alii se in confessione sacra-

cra-

cramentali vel non omnino, vel non expresse satis commissa declarasse; alii ne identidem in gravissima, ex sua quidem mente, scelera prolabantur, metuunt. Sed innumerabiles hujusmodi sunt conscientiaë tricæ, quas nemo facile vel internoſcet, vel ſanabit, niſi qui ſimili aliquando morbo conſictatus eſt. Ego perpennis omnibus, commodius remedium, ſi fors hac tam durâ quadam animi moleſtia labores Parthenophile, tibi præſcribi non poſſe exiſtimo, quam ſi in ea afflictione, humili patientia exſpectes conſolationem à Domino, donec is gratiæ ſuæ radios cordi tuo immittens nebulas ejuſmodi, & obſuſcationes depellat. Ages hoc igitur in internis ejuſmodi cruciatibus, ut amore doloroſæ & deſolatiſſimæ Matris tuæ patienti animo omnem eorum impetum ſuſtineas, teque exemplo Matris tuæ afflictiſſimæ, ad fortiter ferendam hanc crucem exſuſcites. Neque eſt quod ambigas, Dominam omni ſolatio aliquando deſtitutam fuiſſe; tum, cum tri-duo lumen oculorum ſuorum perdiderat,

rat,

rat, tum maxime, quando à moriente filio audiit ea verba omni spiculo & ense acutiora: *Deus Deus meus, ut quid dereliquisti me.* Poterat profecto tum de Virgine dici illud *Thren. 1. facta est quasi vidua Domina gentium, plorans ploravit in nocte, & lachrymæ ejus in maxillis ejus; non est qui consoletur eam ex omnibus charis ejus & Thren. 2. Cui comparabo te, vel cui assimilabo te filia Jerusalem, cui adæquabo te, & consolabor te Virgo filia Sion? Magna est velut mare contritio tua, quis medebitur tui; deduc quasi torrentem lacrymas, & per diem, ac noctem non des requiem tibi, neque taceat pupilla oculi tui.* Et respondere poterat dolorosissima Mater: *Submersum est cor meum in memet ipsa, quoniam amaritudine plena sum.* Poterat de Domina dici, quod quondam Helisæus ad Giezi *4. Reg. 4. anima ejus in amaritudine est.* Versa scilicet erat tum cythara salutionis & gaudii sui in luctum, & ploratum. Nemo ei tum *Xaige* sive ave dicebat; Nemo illuminatricem Mariam nuncupabat, cum velut luna eclipsata mœstitiâ palleret. Gemitatque potius, quam ediceret: *Nolite me vocare Noëmi, id est pulehram, quia amari-*
ritu-

ritudine replevit me Dominus, Ruth. I. Non
 tum gratiosa, sive gratia plena, cum de-
 precaretur, ut Dominus miseretur
 communis filii, & ipsum filium gemen-
 tibus præcordiis rogaret, & Consolato-
 rem optimum sanctum spiritum medul-
 litus invocaret, & Pater se audire dissi-
 mularet; Et spiritus Paracletus deso-
 latam relinqueret, solus filius verbum
 diceret; Ecce filius tuus; quod verbum
 cor Virginis seu spiculū dirupit, cū so-
 latii loco, discipulum pro tanto filio re-
 ciperet. Invocabat illa mortem, ne filio
 suo Jesu superstes sine amore & suo sa-
 latio viveret, & fugiebat ab ea. Ingemi-
 nabat crucem: flecte ramos arbor alta,
 tensa laxa brachia, ut recipiam amo-
 rem meum, verum rigida & immobilis
 perseverabat. *Posuerat itaque Domi-
 nam mors filii prorsus desolatam, & tota
 die dolore confectam; & mœstum factum erat
 cor ejus; & contenebrati oculi ejus. Ceciderat
 corona capitis ejus, & defecerat gaudium cor-
 dis ejus. Venerat Virgo in altitudinē ma-
 ris, & tempestas demerferat eam, infixam
 erat in limo profundi, & non erat sub-
 stan-*

stantia, & qui eam consolaretur non erat; unde & ipsam credibile est, Patri æterno cum moriente filio dixisse: *Ut quid dereliquisti me.* Tu igitur Parthenophile discè à Matre, quod ipsa didicit à desolatissimo filio, imitare in eo Matrem, in quo ipsa imitata est filium, & cordis angustias, desolationem spiritus, ariditatem mentis, conscientiaë scrupulosam inquietudinem fac animo forti, magnoque feras. Poterat Pater æternus audire, ac suum consolari filium, poterat filius Matri solamen afferre, & poterat cœlesti gaudio irrorare sponsam S. Spiritus; sed magis complacuit Patri, ut imbecillitas humana in Christum prævaleret, ejusque caro acerbissimis doloribus absque ulla consolatione subjaceret; quod ut certius consequeretur, sensibilem Christi partem in puris naturalibus reliquit, torrentes vero æternæ voluptatis sic cohibuit, ut ad cor non transirent, amovendo ab ejus mente, & cogitatione rationabili longius omnia objecta gaudii; à voluntate inferiore omnem dulcedinis & solatii ma-

E

teriam

teriam ablegando ; contra vero omnigenas afflictiones & angustias accersendo. Scio satis quid hinc reponas scrupulose, & tristis Parthenophile. Velle te scilicet libenter eam desolationem, cordisque angustias perferre, modo nosse, eas cum nulla culpa Deum offendente conjunctas esse. Præclare omnino! tandem in te quatrat, quod scripsit Gregorius : Bonarum mentium est, ibi agnoscere culpam, ubi nulla reperitur. Si ita est, cur metuis ? an tu sic afflictus metu peccati te DEO displicere posse existimas ? an tu iis suggestionibus te consensum præbere autumas, quas si à te depellere posses, vitam poneres, & sanguinem ? imbelle hoc tuum est iudicium ; Pater est Dominus, qui ad tempus probat filium, ut ex tanta desolatione ereptum, æterno voluptatis torrente aliquando exsatiat. Ex quo ulterius progredior, dicoque non solum patienti, sed etiam læto animo tibi ejusmodi desolationem, & ariditatem perferendam esse. Vel enim amantissimu tuus Jesus eam infligit, propter commissa in-

dies

dies venialia peccata, & imperfectio-
nes, ob quam causam per sæpe evenire
docet magnus Magister Spiritus S. Igna-
tius Loyola, & S. Laurentius Justin. *lib.*
de casto connub. c. 24. his verbis: *quo-*
niam nullus est, qui non saltem in multis venia-
libus offendat, equidem nemo invenitur, cui
sæpe divinus non subtrahatur gustus. Vel certe
propter culpam aliquam præteriti pec-
cati; vel superbiæ, aut præsumptionis;
quibus casibus, ut dixi, gaudendum tibi
potius, quam animo turbandum est,
cum sic aliqua ratione divinæ justitiæ,
satisfiat. Ob quam causam gaudebat
Ludovicus de Ponte ex nostra societa-
te, infernum esse, & purgatorium; solet-
que hoc gaudium enasci ex solido Dei
amore, & odio peccati, magnaque cog-
nitione divinæ excellentiæ, ac reveren-
tia ejus majestatis, quod manifeste pa-
tet in extrema desolatione Jesu & Ma-
riæ. Consuevit & divinæ benignitas ejus-
modi ariditatem, scrupulosque subinde
piis animabus immittere pro majori
meritorum incremento, quod doloro-
sa Mater tua Maria S. Brigittæ his ver-

bis dixit: *Turbari non debes, si quando eorum tuum induratur, quia hoc est ad majorem coronam.* Et clarius V. Baptistæ Verana ab ipso Christo, qui cum sic alloquitur: *Recordare quod Deus te clare fecit intelligere, plus mereri te, dum stas ante divinam majestatem sine devotione, quam cum stas cum multis lacrymis, & devotione, quia tum solvis partem aliquam debiti.* Itaque discite habere patientiam in die sterilitatis & penuriæ, recordare hanc subtractionem non esse ex odio, sed ex amore. Barthol. Cimatel. in vita apud Lyraum lib. 5. c. 2. Est & alia causa propter quam suis amicis etiam subinde tantam afflictionem immittit Deus, nimirum propriæ infirmitatis cognitio, & debita superbiolæ nostræ humiliatio. Magnus erat, qui dicebat Psal. 29. *Dixi in abundantia cordis mei, non movebor in æternum: & audi quid subjungat: avertisti faciem tuam, & factus sum conturbatus.* Quod expendens S. Bernardus serm. 74. in Cant. dixerat, inquit, *sanda anima quædam in abundantia sua, non movebor in æternum, cum subito sensit à se aversam faciem Verbi, seque non modo motam, sed etiam conturbatam,*

tam,

*tam, & sic in tristitia didicit opus fuisse sibi cum
 munere quidem devotionis, etiam pondere ve-
 ritatis. Expressit has veritates in mul-
 tis Sanctis Deus, quorum quædam
 exempla pro tuo solatio breviter subji-
 cio: S. Catharina senensis Virgo vere
 Seraphica, cum die quodam molestissi-
 mam turpissimorum phantasmatum, &
 cogitationum luctam superasset, & dis-
 jectis animæ nebulis, eam novo solatio
 Christus sponsus ejus præsens recreas-
 set; heu me, inquebat Virgo, ubi eras mi
 Domine, cum tam nefandæ animi meum
 imagines, tamque turpes ita pertinaciter soli-
 citabant cogitationes? cui sponsus: In cor-
 de tuo spectator aderam mea Catharina. Ex
 illa iterum: O mi sponse dulcissime tune in
 corde meo? eo tempore? cum tam horrendis,
 tam execrandis cogitationibus scaterent omnia?
 dic bona filia, subjunxit Christus, place-
 bant ne tibi cogitationes istæ? cui denuo Vir-
 go: absit, O absit Domine, nihil poterat cor-
 di meo esse gravius, molestius nihil, quidvis
 aliud, quantumvis grave maluissem. Ad quæ
 Christus: atque hoc ipsum ex me habebas fi-
 lia, quod ista, aversareris. Ribad. in vita.*

vides Parthenophile, quam recte mellifluus Bernardus *de inter: domo cap. 19.* dixerit: *Molesta est lucta, sed fructuosa, quia si habet pœnam, habebit & coronam: non nocet sensus, ubi non est cœnsensus, imo quod resistentem fatigat, vincentem coronat.* Et S. August. 197. *serm. de temp. Dæmon latrare potest, sollicitare potest; mordere omnino non potest, nisi volentem; nec extorquet à nobis consensum, sed petit.* Tradit Doctor Joannes Thaulerus apud Lyræum Lib. 3. c. 3. quod propria experientia didicerat, hisce prope verbis: *Novi, inquit, insignem Dei famulum, revelationibus, & visionibus cœlestibus admirandum, cui Deus plurima scripturæ mysteria ipse explicarât, hominum interna sensa, merita, gradusque gratiæ cujusque, aliaque ejus generis multa aperire solitus erat. Verum tam parum arridebant illi hæc omnia, & suspecti erant favores isti, quibus indignum se arbitrabatur, ut enixe Deum orârit, uti se iis absolveret, & exoravit. Quinque igitur omnino annos non modo vitam egit communem, atque omnis visionis & illu-*

lustra-

lustrationis expertem, verum etiam
 omnis consolationis vacuum, quin imo
 ariditatum, tentationum, & angustia-
 rum feracissimam. Tandem & his ipse
 supra modum gravatus vix respirabat,
 & ægre quietem animi, ac pacem tene-
 bat, cum ecce tibi, duo Angeli cœlitus
 à DEO missi advenerunt, eum solaturi;
 sed fortissimus athleta ad Deum con-
 versus: *Domine Deus*, inquebat, *nullum*
ego solatium expeto, sat mihi est custodire lo-
cum, ubi habitas in anima mea, ita ut in eam
præter te introëat, aut in ea appareat nihil.
 Quæ animi fortitudo sic DEO placuit,
 ut supra alias multas prærogativas me-
 ruerit à Patre cœlesti audire: Tu es fi-
 lius meus, in quo mihi complacui. Bea-
 ta Magdalena de Pazis simile quid huic
 heroi, aut superius exercuit, siquidem
 purum fel omnium desolationum visa
 est sitivisse, cum enim subinde ipsi ali-
 quid consolationis cœlo demitteretur,
 suaviter cum Deo conquerens, aiebat:
Heu mi Domine, ut quid à partibus inter nos
conventis discedis? pepigi nullum mihi mel, aut
dulcedinem dari, nisi fel tuum, & acetum, nul-

las delicias, nisi tua supplicia, nullum domici-
lium aliud, quam Calvaria montem; nullam
aliam vitam nisi in perfectissima conformitate
cum morte tua. Idem sapiebat, ac sentie-
bat Maria ab incarnatione Carmelitana
discalceata, Virgo virtute & nominis
celebritate insignis, hæc enim, cum æ-
grotanti antistita ipsius asseveraret,
Deum in mortis angustiis opitulaturum
singulariter, respondit: Nihil, O Mater,
peculiare à Deo mihi velim concedi, volo mo-
ri delectata, ut Christus in cruce, nullum ab eo
solatium exspecto, præter ejus gratiam, quam,
ne mihi deueget, humiliter rogo. Duvallius in
vita. Ad dam compendiose adhuc unum
de S. Ignatio exemplum, pro scrupulosæ
conscientiæ angoribus sublevandis,
quod in hunc sensum refert ejus vitæ
author Maffæus lib. 1. c. 6. Agebat vir
sanctus Manresæ, & aspirantibus cœ-
lestibus Zephyris in cepto nuper divini
obsequii cursu felicissime navigabat;
cum subito solita illa lux, quâ Deus cor
ipsius illustrabat, turbatur; & conscien-
tiæ limpidissimum æquor crescentibus
in immensum fluctibus rationis navim
in

in animi syntereses, & remorsus, tanquam in explicabiles quasdam syrtes, scopulosque impellit. Angebatur sine fine, ac modo, ritene & perfecte se apud sacerdotem de peccatis accusasset; precibus interim, jejuniis, verberationibus cæterisque corporis afflictationibus se se tantum non enecabat. Sed frustra erant omnia. Ergo conatus omnes vertit in eruendis animæ abditis recessibus, iterumque ac iterum, tertio, quartoque, etiam ex scripto ingenti doloris sensu peccata enucleatissime sacerdoti exposuit; verum augetur malum, non minuitur; eoque tandem devenit, ut nec vocationem suam à Deo esse, crederet, & levissima quælibet pro ingentibus piaculis haberet, crescenteque tentatione, rupto rationis clavo, cogitaret se de alto cubiculo dare præcipitem, ut vel sic morte propria malæ conscientiæ mederetur. Verum Deus qui virum Apostolicum probare, non opprimere cogitabat, gratiæ suæ luce fecit, ut tandem apertas dæmonis fraudes agnosceret. Ast dæmon necdum cedebat. In

memoriam itaque Ignatio revocat, quendam ex priscis anachoretis, constituta sibi lege, non ante cibum gustasse, quam à Deo quod petebat, impetrasset. Ergo similem sibi legem indicit; nec in septimum diem gustat quidquam, additis quotidianis exercitiis, precibus, & vexationibus corporalibus, eratque perrecturus, nisi is, cui conscientiam crediderat, severissime eidem imperasset, interdicturus alias etiam 'S. cibo Eucharistico, si diutius à corporis refectioe abstineret. Obedivit imperanti Ignatius; ostenditque confestim Deus, quanti obedientiam istam faceret, siquidem immissa cœlitus luce, detectisque dæmonis fraudibus; primum animo redita tranquillitas, deinde tanta spirituum concessa discretio, ut nemo deinceps, quantumvis molestis & implexis conscientiaæ scrupulis affligeretur, frustra opem ab eo postulârît. Consecutæ insuper sunt multæ, mirabilesque de cœlo visiones, ac consolationes tantæ, ut merito cum propheta dicere posset *Psal. 93.*
Secundum multitudinem dolorum meorum in corde

corde meo, consolationes tuæ letificaverunt animam meam. Itaque ut caput concludam Parthenophile, si fors aliquo maiorum horum constringeris, inspice & fac secundum exempla, quæ tibi in sanctis monstrata sunt.

CAPUT III.

In honorem dolorosæ Virginis succurrere animabus in purgatorio, præsertim iis, qui singulari studio in Virginem, dum viverent, fuerunt affecta.

NE dubita Parthenophile posse coli, insigni quodam devotionis genere dolores mœstissimos sanctissimæ tuæ Matris, si singulari studio contendas, detentis in purgatoriis flammis piissimis cæteroquin animabus pro possibili tuo succurrere. Sunt enim eæ animæ Domine nostræ gratissimæ, easque non modo ipsa adjuvat, sed & suadet servis suis, ut eas precibus, cæterisque pietatis exercitiis liberando, visioni claræ Dei restituant. Sic S. Bernardinus in